U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce: **Frank Bold Society** (dříve Ekologický právní servis), Údolní 567/33, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí,** se sídlem Vršovická 65, Praha 10, za účasti osoby zúčastněné na řízení United Energy a.s., se sídlem Teplárenská 2, Most – Komořany, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 1. 2016, č. j. 2029/530/15/Fr, 83958/ENV/15, vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 15 A 44/2016, o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb.,

takto:

I. Návrh se zamítá.

II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu a vyjádření krajského soudu

[1] Návrhem ze dne 20. 12. 2017, doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 2. 1. 2018, se žalobce (dále jen „navrhovatel“) domáhá určení lhůty k provedení procesního úkonu podle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), a to vydání rozhodnutí v řízení o žalobě vedeném u Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“) pod sp. zn. 15 A 44/2016. Svůj návrh odůvodnil tím, že již více než rok soud neprovedl ve věci žádný úkon. V dané věci navíc může být předmět řízení zmařen již vlastním plynutím času; předmětem sporu je totiž posouzení výše emisních stropů a emisních limitů pro roky 2016 – 2020. Dlouhodobému nepříznivému vlivu na životní prostředí by však bylo možno zabránit včasným rozhodnutím ve věci.

[2] K návrhu se vyjádřil soudce rozhodujícího senátu, k průtahům podle jeho mínění v řízení nedochází, neboť žaloba byla podána dne 14. 3. 2016 a poslední úkon ve věci soud provedl dne 13. 10. 2016. Věc je tak již připravena k rozhodnutí, soud se však řídí pravidlem, podle kterého musí být věci zásadně vyřizovány v pořadí, v jakém k soudu došly, s výjimkou věcí, pro něž je v souladu s § 56 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), stanoven přednostní režim, nebo pro něž lhůtu stanoví zákon; o takovou věc zde nejde.

[3] Z předloženého spisu krajského soudu Nejvyšší správní soud zjistil, že navrhovatel doručil soudu žalobu proti rozhodnutí žalovaného dne 14. 3. 2016. Usnesením ze dne 16. 3.

2016 vyzval soud navrhovatele k úhradě soudního poplatku. Dne 24. 3. 2016 zaslal žalovanému žalobu k vyjádření a vyzval jej k předložení úplného spisového materiálu. Přípisem ze dne 2. 5. 2016 poučil žalobce o složení senátu, který bude věc rozhodovat, a o možnosti soudu rozhodnout o věci samé bez jednání. Stejné procesní kroky učinil ve vztahu k žalovanému. Žalovaný zaslal krajskému soudu své vyjádření spolu se správním spisem dne 6. 5. 2016. Vyjádření žalovaného soud přeposlal žalobci; ten reagoval replikou, krajskému soudu doručenou dne 17. 5. 2016. Repliku přeposlal krajský soud žalovanému přípisem ze dne 28. 6. 2016. Přípisem, krajskému soudu doručeným dne 7. 7. 2016 se do řízení přihlásila United Energy, a.s. s tím, že bude v řízená uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení. Dále soudní spis obsahuje vyjádření žalovaného k replice žalobce, které krajský soud obdržel dne 9. 8. 2016. Toto vyjádření žalovaného krajský soud přeposlal žalobci i osobě zúčastněné na řízení přípisem ze dne 14. 9. 2016. Žalobce opět reagoval na vyjádření žalovaného další replikou (ze dne 29. 9. 2016); tu soud přeposlal žalovanému i osobě zúčastněné na řízení přípisem ze dne 13. 10. 2016. Tento úkon byl také posledním úkonem v řízení. Návrhem ze dne 20. 12. 2017 požádal navrhovatel o určení lhůty k provedení procesního úkonu; Nejvyšší správní soud návrh obdržel dne 2. 1. 2018.

II. Hodnocení Nejvyššího správního soudu

[4] Řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, upravené v § 174a zákona o soudech a soudcích, představuje promítnutí zásad spravedlivého procesu z hlediska naplnění práva účastníka nebo jiné strany řízení na projednání jeho věci bez zbytečných průtahů, zakotveného zejména v ustanovení čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, do řízení probíhajícího před soudem.

[5] V řízení podle § 174a zákona o soudech a soudcích tedy Nejvyšší správní soud rozhoduje o návrhu na určení lhůty. Znamená to, že zjistí-li neodůvodněné průtahy v řízení spočívající zejména v tom, že příslušný soud poté, kdy obdrží podání ve věci, v přiměřené době nečiní žádné úkony, věcí se vůbec nezabývá, aniž by pro takový postup existovaly ospravedlnitelné důvody, anebo činí úkony s nedůvodnou časovou prodlevou, usnesením určí tomuto soudu lhůtu, ve které má úkon učinit, resp. ve které má rozhodnout.

[6] Průtahy v řízení znamenají, že v soudním procesu dochází k neodůvodněně pomalému vyřizování věci napadlé příslušnému soudu či dokonce ke vzniku excesivního stavu, kdy dochází k nečinnosti soudu. Soud se tak při posuzování oprávněnosti návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu zabývá otázkou, zda v řízení dochází k průtahům, s ohledem na složitost věci, význam předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a na dosavadní postup soudu.

[7] Krajský soud je podle § 56 s. ř. s. povinen zásadně projednávat a rozhodovat věci v pořadí, v jakém mu došly; to neplatí pouze tehdy, jsou-li u věci dány závažné důvody pro přednostní projednávání a rozhodování věci. Soud tak projednává a rozhoduje přednostně návrhy na osvobození od soudních poplatků a návrhy na ustanovení zástupce, žaloby proti nečinnosti správního orgánu a žaloby proti nezákonnému zásahu, pokynu nebo donucení správního orgánu, návrhy a žaloby ve věcech mezinárodní ochrany, rozhodnutí o správním vyhoštění, rozhodnutí o povinnosti opustit území, rozhodnutí o zajištění cizince, rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění cizince, jakož i jiných rozhodnutí, jejichž důsledkem je omezení osobní svobody cizince, rozhodnutí o ukončení

zvláštní ochrany a pomoci svědkům a dalším osobám v souvislosti s trestním řízením, jakož i další věci, stanoví-li tak zvláštní zákon.

[8] Ve věci navrhovatele vede krajský soud řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. ve věci přihlášky opomenutého účastníka řízení a odvolání žalobce proti změně integrovaného povolení č. 20 pro zařízení „Teplárna Komořany-kogenerační zdroj." Nejedná se tedy o věc, která by podléhala režimu přednostního vyřizování podle § 56 s. ř. s., či podle jiného zvláštního zákona.

[9] Nejvyšší správní soud v projednávané věci po posouzení shora uvedeného postupu krajského soudu dospěl k závěru, že návrh není oprávněný. Z předloženého spisového materiálu vyplývá, že soud se věcí po jejím obdržení řádně zabýval a činil postupně v přiměřené době procesní úkony, jejichž vykonání bylo ve věci zapotřebí tak, aby věc mohl projednat a rozhodnout. Soud komunikoval s navrhovatelem i žalovaným (jakož i osobou zúčastněnou na řízení) a shromažďoval informace potřebné k rozhodnutí věci. Spis již je připraven k meritornímu projednání a rozhodnutí. Délka řízení dvaceti měsíců (od podání žaloby do podání návrhu na určení lhůty) po kterou soud dosud ve věci nerozhodl, je však již hraniční. Na tomto místě Nejvyšší správní soud připomíná svoji judikaturu, kterou dovodil, že nevyjdou-li najevo zvláštní okolnosti, pro které není možno dosud ve věci rozhodnout, pak není-li ve věci rozhodnuto po dobu více než 24 měsíců, jedná se již o průtahy v řízení (viz např. usnesení čj. Aprk 24/2017 – 36, ze dne 22. 11. 2017; zde soud uvedl :" *Při souhrnném hodnocení kritérií, jejichž prostřednictvím se hodnotí důvodnost návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, lze vyjít z toho, že řízení před městským soudem trvá více než 27 měsíců (2 roky a 5 měsíců). Jde tedy o řízení, jehož délka přesahuje dva roky, což je hranice, při jejímž překročení je namístě velmi citlivě vážit každé z posuzovaných hledisek zmíněných v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích samostatně i v jejich komplexu. K podpoře tohoto závěru lze poukázat též na stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010 (publ. pod č. 58/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího soudu jsou dostupná z www.nsoud.cz), vztahujícího se k odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci nesprávným úředním postupem v případě nevydání rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Nejvyšší soud zde v části VI. stanoviska zmínil, že jakékoli řízení vždy nějakou dobu trvá, a dále na vysokém stupni obecnosti uvedl, že za přiměřenou délku řízení Nejvyšší soud považuje ještě 24 měsíců (nikoli však již delší). Nejvyšší správní soud se do značné míry brání naznačené paušalizaci, avšak zdůrazňuje nutnost zohledňování všech okolností posuzovaného případu.....V nynější věci vystupuje do popředí skutečnost, že jde o věc po právní stránce složitou, což by odůvodňovalo závěr, že za přiměřenou délku řízení je možno považovat i dobu lehce přesahující dva roky. V nyní posuzovaném případě význam věci pro navrhovatele, jeho postup v řízení a postup městského soudu nesvědčí o tom, že by nebylo možno akceptovat i řízení o něco přesahující dva roky. Současnou délku řízení před městským soudem (27 měsíců) však nelze ani s ohledem na složitost věci považovat za akceptovatelnou. Nejvyšší správní soud proto shledal, že návrh na určení lhůty k rozhodnutí o žalobě je důvodný.*"

[10] Pro určité, byť hrubé, srovnání je možno též zmínit, že Ústavní soud v nálezu ze dne 11. 3. 1998, sp. zn. IV. ÚS 466/97 (publikovaném jako N 38/10 SbNU 251, dostupném též z http://nalus.usoud.cz), konstatoval ve vztahu k délce řízení v obchodní věci, v níž se žalobkyně domáhala zaplacení částky 53 550 německých marek, že „[d]*oba jednoho a tři čtvrtě roku by sama o sobě stěží vybočovala z rámce ‚přiměřené lhůty'* [...]." Důvodem pro

zásah Ústavního soudu v citované věci bylo vskutku dlouhodobé prodlévání s činěním přípravných úkonů (což je zásadní rozdíl od nynější věci), nikoli samotná délka řízení.

[11] Ze všech shora uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud návrh navrhovatele podle § 174a odst. 7 zákona o soudech a soudcích zamítl. Upozorňuje však na svoji judikaturu, která se týká přiměřenosti lhůt pro vyřízení věci a apeluje na rozhodující soud, aby se jí řídil.

[12] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, dle kterého hradí náklady řízení o něm stát jen tehdy, je-li návrh uznán jako oprávněný. K tomu v projednávané věci dosud nedošlo, proto soud rozhodl tak, že navrhovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. ledna 2018

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu